

Извештај о раду Жирија конкурса

за отворени, међународни, анкетни, једностепени, анонимни конкурс за урбанистичко-архитектонско решење дела Савског трга у залеђу зграде "Старе Железничке станице" у Београду

Расписивач / Наручилац конкурса: Београд на води д.о.о., Карађорђева 48, Београд, www.belgradewaterfront.com

Спроводилац конкурса: Урбанистички Завод Београда, ЈУП, www.urbel.com

Повод за расписивање Конкурса за урбанистичко-архитектонско решење дела Савског трга у залеђу зграде "Старе Железничке станице" у Београду (у даљем тексту: Конкурс) представља иницијатива предузећа "Београд на води" д.о.о. за уређење овог дела Савског трга, имајући у виду да је за део Савског трга испред зграде "Старе железничке станице" до улица Савске, Немањине и Карађорђеве спроведен Конкурс за подручје Савског трга и сквера на углу Карађорђевог и Травничке улице, градска општина Савски венац (2019. године), на основу кога је израђена пројектна документација и реализован простор трга.

Обавеза расписивања Конкурса дефинисана је смерницама за спровођење Просторног плана подручја посебне намене уређења дела приобаља града Београда – подручје приобаља реке Саве за пројекат "Београд на води" ("Службени гласник РС", бр. 7/15 и 48/22 и 86/25) (у даљем тексту: ППППН БНВ). Према ППППН БНВ планирано је измештање главне београдске железничке и аутобуске станице са постојећих локација и на тај начин је покренута значајна трансформација просторне целине којој припада Савски трг. Такође, планирана је пренамена зграде "Старе железничке станице" у Историјски музеј Србије и зграде "Старе поште" у Археолошки музеј Србије.

Циљ израде Конкурса је да се, у складу са конкурсним задатком, потенцијалима и ограничењима предметне локације, изабере најквалитетније архитектонско-урбанистичко решење партерног уређења дела Савског трга између зграде "Старе железничке станице" (Историјски музеј Србије) и планиране саобраћајнице САО 6 (Луке Ћеловића Требињца), дефинисане према ППППН БНВ са имплементираним решењем метро станице "Савски трг". На тај начин би се овај значајан простор на коме су се у претходном периоду налазили перони железничке станице уредио и поново учинио доступним и атрактивним различитим групама корисника.

Изабрана конкурсна решења за уређење овог трга у централној градској зони треба да омогуће садржајан, функционалан и квалитетан боравак на јавном градском простору, а уједно да буду интегрисана у урбанистички и културно-историјски контекст непосредног окружења - постојећи и планирани објекти и обједињена станица прве и друге метро линије.

Предметни урбанистичко-архитектонски конкурс је отворени, међународни, анкетни, једностепени, анонимни конкурс на основу кога ће се изабрати најбоље решење урбанистичко-архитектонског и пејзажног уређења дела Савског трга.

Изабрана решења ће бити основ за израду урбанистичко-техничке и пројектне документације за потребе уређења и изградње на предметној локацији.

Жири је радио у саставу:

Председник жирија:

- Марко Стојчић, дипл.инж.арх., Главни урбаниста града Београда

Чланови жирија:

- Наталија Белић, дипл.инж.арх., представник Агенције за просторно планирање и урбанизам Републике Србије,
- Стефан Обућина, дипл.инж.арх., представник ЈКП "Београдски метро и воз",
- Маја Јоковић Поткоњак, дипл.инж.арх., представник Урбанистичког завода Београда,
- Далиборка Стојаковић, дипл.инж.пејз.арх., представник Београда на води д.о.о.

Заменик председника жирија:

- Далиборка Стојаковић, дипл.инж.пејз.арх., представник Београда на води д.о.о.

Известиоци су радили у саставу:

- Катарина Чавић Лакић, дипл.инж.пејз.арх.
- Теодора Терзић, маст.инж.арх.

Конкурсна документација преузимала се бесплатно са интернет странице:

<https://www.savskitrg-konkurs.rs>

О стручним и техничким аспектима расписаног конкурса стигло је укупно 35 питања учесника конкурса, на која је одговорено у предвиђеним роковима. Питања и одговори објављени су на интернет страници конкурса, на линку: <https://www.savskitrg-konkurs.rs/pitanja-odgovori/>.

Конкурсни рокови из програма:

Почетак конкурсног рока/ датум оглашавања **08.06.2026.** године

Питања у вези конкурса учесници могу поставити до **27.07.2026.** године

Крајњи рок за подношење конкурсних радова је **06.08.2026.** године до 23:59 часова (GMT+1).

Објављивање резултата конкурса **27.08.2026.** године до 23:59 часова (GMT+1).

Учесници на конкурс су предавали/отпремали свој конкурсни рад у електронском облику на следећем линку:

<https://www.savskitrg-konkurs.rs/predaja-rada/> (PC)

<https://www.savskitrg-konkurs.rs/en/work-submission/> (EH)

Ауторске коверте и подаци за контакт су се слале на адресу: Урбанистички завод Београда, Булевар деспота Стефана бр. 56, Београд.

Примљено је укупно **9** конкурсних радова преко интернет портала од чега су 4 рада предата рада на енглеском, а 4 рада на српском језику. Један рад предат је двојезично.

Дана **07.08.2026.** године на веб-порталу конкурса (<https://www.savskitrg-konkurs.rs/predaja-rada/> (PC) <https://www.savskitrg-konkurs.rs/en/work-submission/> (EH)) је такође постављен и списак са ауторским шифрама како би учесници на конкурс били обавештени да им је рад прихваћен.

Ауторске шифре – конкурсни радови који су се у предвиђеном року пријавили:

- AK39517
- AX25713
- HM81806
- PC11334
- SD02013
- SS10817
- TS12030
- VB13579
- YN09074

Члановима жирија су електронским путем прослеђени су сви конкурсни радови ради детаљног разматрања, након чега су приступили њиховом индивидуалном прегледу и евалуацији.

У складу са одредбама Правилника о начину и поступку за расписивање и спровођење урбанистичко-архитектонског конкурса ("Службени гласник РС", бр. 31/15), известиоци су извршили претходни преглед свих приспелих конкурсних радова, са циљем утврђивања њихове усаглашености са условима конкурса и захтевима дефинисаним конкурсним програмом и задатком.

Преглед је обухватио проверу садржаја и комплетности конкурсних радова, односно евиденцију достављених обавезних прилога, као и проверу испуњености програмских, функционалних, просторних и квантитативних захтева конкурса. За сваки конкурсни рад појединачно сачињен је извештај извештаца, који је садржао евиденцију достављених обавезних прилога са напоменама о њиховој усаглашености са конкурсним задатком, кратак приказ концепта рада, као и преглед испуњености програмских захтева према Задатку конкурса.

Поред појединачних извештаја, известиоци су сачинили и упоредни преглед релевантних параметара свих конкурсних радова, како би се члановима Жирија омогућило јасно и систематизовано сагледавање начина на који су конкурсна решења одговорила на захтеве Програма конкурса.

Извештаји извештаца били су искључиво информативног и чињеничног карактера и нису садржали квалитативне оцене конкурсних решења. Служили су као стручна подлога Жирију за даље разматрање, међусобно поређење и вредновање радова.

Жири је конкурсна решења разматрао и вредновао у складу са критеријумима утврђеним Програмом конкурса, а нарочито у односу на просторни концепт и архитектонски израз, функционалност и организацију отвореног простора трга, оригиналност и иновативност решења, усаглашеност са условима заштите културног наслеђа и однос према објекту Старе железничке станице, квалитет пејзажног обликовања, естетски допринос и формирање идентитета простора, економичност решења у реализацији и експлоатацији, као и одрживост решења у контексту еколошке и енергетске ефикасности.

Дана **19.08.2026.** године у 10h у просторијама Урбанистичког завода Београда, одржан је први састанак жирија поводом селекције радова за урбанистичко-архитектонско решење дела Савског трга у залеђу зграде „Старе железничке станице“ у Београду.

Састанак је започет кратком рекапитулацијом приспелих конкурсних радова и представљањем налаза из извештаја извештаца, након чега се приступило усаглашавању начина бодовања и вредновања радова. Чланови Жирија су детаљно размотрили критеријуме утврђене Програмом конкурса и усагласили јединствен приступ њиховој примени, како би се обезбедило равномерно и доследно вредновање свих конкурсних решења.

Конкурсни радови су се оцењивали према следећим критеријумима Расписа и Програма конкурса:

Критеријуми:	Опис критеријума:
Просторни концепт и архитектонски израз	јасан просторни концепт, препознатљив у основној идеји, јединствено обликовно решење отвореног простора трга, хармонично уклапање у непосредно окружење, афирмација локације и укупан допринос естетском и функционалном дефинисању простора.
Функција и организација простора отвореног простора трга	квалитет организације отвореног простора трга, дистрибуција садржаја унутар трга, њихова међусобна повезаност, као и логична повезаност са контактним просторима. Функционална решења треба да обезбеде несметан приступ различитим групама корисника.
Оригиналност и иновативност	примена јединствених и креативних идеја које треба да унапреде традиционални дизајн отвореног простора, применом савремених технологија и материјала.
Усаглашеност са условима заштите културног наслеђа	поштовање и допринос очувању заштићеног објекта "Старе железничке станице" и интеграција мера заштите у савремени и иновативни дизајн трга.
Пејзажно обликовање	остваривање што већег удела зелених површина у директном контакту са тлом, употреба савремених техничких решења у озелењавању простора, правилан избор садног материјала.
Естетски допринос	креирање визуелно привлачног и атрактивног изгледа трга који треба да допринесе стварању идентитета простора, да буде оригиналан и уметнички надахнут, обликујући препознатљив и пријатан амбијент.
Економичност решења у извођењу и експлоатацији	планирана решења треба да су економична и оправдана током експлоатације као и да пружају могућност фазне реализације.
Одрживост решења у контексту еколошке и енергетске ефикасности	примена еколошких материјала и метода којима се смањује негативни утицај на животну средину.

У првој фази селекције приступило се појединачном разматрању и бодовању свих конкурсних радова, у складу са утврђеним критеријумима. Након спроведеног **првог круга гласања**, утврђено је да су три конкурсна рада остварила исти број бодова, због чега није било могуће непосредно утврдити који од њих наставља даље разматрање.

Уследила је додатна анализа и дискусија чланова Жирија о наведеним радовима, након чега је спроведен **други круг гласања**, са циљем њиховог међусобног рангирања. На основу резултата другог круга гласања, један од три једнако бодована рада искључен је из даљег разматрања.

По завршетку оба круга гласања, из даљег поступка **искључена су укупно три конкурсна рада**, док је преосталих **шест радова** издвојено за наредни круг евалуације и детаљније упоредно разматрање (конкурсни радови који су ушли у ужи избор гласања).

Дана **22.08.2026.** године у 10h просторијама Урбанистичког завода Београда, одржан је други, завршни састанак жирија поводом селекције радова за урбанистичко-архитектонско решење дела Савског трга у залеђу зграде „Старе железничке станице“ у Београду.

Састанак је започет анализом шест конкурсних радова који су након првог састанка Жирија издвојени за финалну фазу евалуације. Сваки од радова детаљно је размотрен и међусобно упоређен у односу на критеријуме утврђене Програмом конкурса, уз посебно сагледавање њихових просторних, функционалних, обликовних, пејзажних и других релевантних карактеристика.

Након појединачне анализе сваког конкурсног решења уследила је заједничка дискусија чланова Жирија, током које су разматране предности и недостаци радова, као и њихов укупан допринос остваривању циљева конкурса.

По завршеном разматрању и усаглашавању ставова, Жири је приступио коначном рангирању конкурсних радова. На основу резултата гласања утврђен је коначан редослед награђених радова и донета одлука о додели **прве, друге и треће награде**.

Одређује се наградни фонд у укупном износу од нето **70.000 €** и доделиће се према следећој расподели:

- **Прва награда – нето 40.000 €**
- **Друга награда – нето 20.000 €**
- **Трећа награда – нето 10.000 €**

Прва награда у износу од 40.000,00 € додељена је раду под ауторском шифром: **YN09074**.

Друга награда у износу од 20.000,00 € додељена је раду под ауторском шифром: **SD02013**.

Трећа награда у износу од 10.000,00 € додељена је раду под ауторском шифром: **SS10817**.

Договорено је да се Саопштење о резултатима конкурса објави до 26.08.2026. године на линку: <https://www.savskitrg-konkurs.rs/rezultati/>

Награђени и ненаграђени радови, у електронском формату бити постављени на следећем линку: <https://www.savskitrg-konkurs.rs/izlozba/>

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ О РАДОВИМА

Прва награда у износу од 40.000,00 € додељена је раду под ауторском шифром: **YN09074**.



Урбанистичко-архитектонско решење дела Савског трга, **награђено првим местом**, издвојило се као најцеловитији одговор на сложеност локације и постављене пројектантске задатке. Снажним концептом простор трга сагледава као део ширег урбаног система и обликује га као нови јавни центар – Галеријски парк. Просторни концепт заснован је на јасној подели на репрезентативни простор уз Историјски музеј Србије, парковску целину и централну транзитну галерију, чија дијагонална оса представља главни организациони елемент и примарни правац кретања кроз простор.

Посебан квалитет решења представља повезивање различитих функција у јединствен и јасно организован систем јавних простора. Изложбени простор проширује садржаје музеја на трг, парк формира зелену контактну зону према стамбеном окружењу, док простори за игру, спорт и боравак доприносе разноврсности начина коришћења. Јасно организовани пешачки, бициклически и сервисни токови повезују метро станицу, музеј, школу и контактне градске правце и обезбеђују приступ различитим категоријама корисника.

Препознатљив архитектонски израз остварен је надстрешницом – „галеријом“, инспирисаном индустријским и железничким наслеђем локације. Као централни просторни и функционални елемент, галерија успоставља савремени однос према објекту Старе железничке станице и доприноси јасном идентитету целине. Њена структура повезује различите садржаје трга и парка, стварајући препознатљив јавни простор намењен кретању, сусрету, боравку и различитим облицима јавног живота.

Решење се од осталих издвојило пре свега јасноћом и снагом основне идеје, степеном њене доследне просторне разраде и способношћу да различите функције, амбијенте и правце кретања обједини у једну препознатљиву и функционално убедљиву целину. Управо та синтеза концептуалне јасноће, архитектонског идентитета и урбанистичке целовитости определила га је као најуспешнији рад.

Друга награда у износу од 20.000,00 € додељена је раду под ауторском шифром: **SD02013**.



Урбанистичко-архитектонско решење дела Савског трга, **награђено другим местом**, истиче се зрелим и промишљеним концептом који проистиче из пажљивог сагледавања просторних, техничких и историјских условљености локације. Полазећи од симболике точкова и шина као везе између наслеђа и савременог развоја града, аутор успоставља јасну просторну структуру у којој су концептуална идеја и функционална организација међусобно усклађене.

Посебан квалитет рада представља систем двеју главних оса – Осе сећања и Живе осе – које организују простор, усмеравају кретање и успостављају визуелне и функционалне везе између Историјског музеја Србије, обале Саве, метро станице и контактеног градског ткива. Фестивалски трг, рекреативна зона, улазни трг и систем јавних простора формирају разноврстан и флексибилан амбијент за свакодневно коришћење и јавне догађаје.

Хијерархијски организоване пешачке, бициклистичке, сервисне и интервентне комуникације обезбеђују приступачност, безбедност и просторну прегледност. Доследна материјализација, у којој су мотиви железничког наслеђа интерпретирани кроз засторе, мобилијар и расвету, допуњена је пажљиво осмишљеним пејзажним обликовањем. Применом климатски прилагођених, претежно аутохтоних врста и прецизног плана садње формира се препознатљив и одржив амбијент.

Решење обједињује културно наслеђе, савремене потребе града и принципе одрживог развоја у функционалну и препознатљиву целину.

Трећа награда у износу од 10.000,00 € додељена је раду под ауторском шифром: **SS10817**.



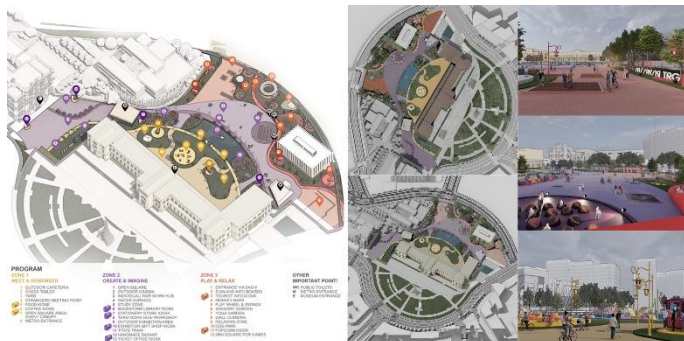
Урбанистичко-архитектонско решење дела Савског трга, **награђено трећим местом**, истиче се јасним концептом који полази од историјске улоге Београдске главне железничке станице као места долазака, одлазака, сусрета и сећања. Кроз тему путовања и кретања, аутори обликују савремени јавни простор који негује колективно памћење и успоставља нови идентитет Савског трга.

Просторна организација заснована је на систему пејзажних коридора који реинтерпретирају историјске железничке правце и повезују Железнички музеј, метро станицу и контактне градске просторе. Централни трг намењен је свакодневном коришћењу, културним догађајима и јавним програмима, док мрежа пешачких праваца, уз просторе за седење, игру и окупљање, обезбеђује приступачно и флексибилно коришћење простора.

Посебан квалитет представља оригинална интерпретација железничког наслеђа кроз вегетацију, материјализацију, топографију и архитектонске елементе, без непосредног ослањања на историјске форме. Пејзажно обликовање, засновано на разноврсним биљним заједницама инспирисаним историјском железничком мрежом, ствара слојевит и сезонски динамичан амбијент.

Радови који су ушли у ужи круг евалуације:

Шифра: AX25713



Шифра: HM81806



Шифра: PC11334



Остали радови:

Шифра: AK39517

Шифра: TS12030

Шифра: VB13579

Закључак жирија:

Расписивањем отвореног, међународног, анкетног, једностепеног и анонимног урбанистичко-архитектонског конкурса за решење дела Савског трга у залеђу зграде „Старе железничке станице“ у Београду, пред учеснике је постављен сложен и вишеслојан задатак, од посебног значаја за даљу просторну, функционалну и амбијенталну трансформацију овог важног градског подручја.

Анализирајући пристигле радове, чланови жирија су ценили све аспекте понуђених решења која су допринела остваривању јасног просторног концепта и карактеристичног архитектонског израза. Од 9 пристиглих радова, већина је на неки начин одговорила на задату тему, решавајући програмске захтеве у складу са ограничењима и потенцијалима локације. Узимајући у обзир разноликост понуђених концепција, као и број пристиглих радова, жири је јединствен у ставу да се конкурс може сматрати успешним.

У погледу свих критеријума, победничко решење издваја се као најпромишљеније и најатрактивније, док остали радови такође садрже значајан допринос у разматрању задате теме.

У циљу избора висококвалитетног урбанистичко-архитектонског решења дела Савског трга у залеђу зграде „Старе железничке станице“ у Београду, жири је посебно ценио предлоге који интегришу све вредности затеченог простора у савремен, аутентичан и препознатљив мултифункционалан простор. Вреднована су решења са јасним просторним концептом, квалитетном организацијом простора и садржаја, пажљивим односом према културном наслеђу, високим уделом зеленила и препознатљивим обликовним изразом, која успостављају складан однос са реализованим делом Савског трга, јавним објектима и непосредним окружењем, доприносећи формирању препознатљивог идентитета, атрактивности и укупног квалитета простора.

На тај начин би се овај значајан простор на коме су се у претходном периоду налазили перони железничке станице уредио и поново учинио доступним и атрактивним различитим групама корисника.

Председник жирија:

- Марко Стојчић, дипл.инж.арх., Главни урбаниста града Београда



Чланови жирија:

- Наталија Белић, дипл.инж.арх., представник Агенције за просторно планирање и урбанизам Републике Србије

- Стефан Обућина, дипл.инж.арх., представник ЈКП "Београдски метро и воз"



- Маја Јоковић Поткоњак, дипл.инж.арх., представник Урбанистичког завода Београда



- Далиборка Стојаковић, дипл.инж.пејз.арх., представник Београда на води д.о.о.



Известиоци су радили у саставу:

- Катарина Чавић Лакић, дипл.инж.пејз.арх.



- Теодора Терзић, маст.инж.арх.

